

Bibliotekoje – turiningas ir žaismingas pokalbis apie krepšinį

Balandžio 23 d. sukaks šimtas metų nuo pirmųjų Lietuvoje sužaistų krepšinio rungtynių. Tą dieną 1922-aisiais Kaune, lauko sporto aikštelėje, Lietuvos fizinio lavinimo sąjungos krepšininkai rezultatu 8:6 įveikė laikinosios sostinės rinktinę. Tais pačiais metais surengtos Lietuvos moterų krepšinio pirmenybės, o po metų – pirmasis vyrų krepšinio čempionatas.

Sigitas KANIŠAUSKAS

Per šimtą metų krepšinis tapo svarbia tautos kultūros ir jos tapatybės dalimi. Seimas 2022-uosius paskelbė Lietuvos krepšinio šimtmečio metais ir šiam jubiliejui skirti renginiai vyksta visoje šalyje. Tris kartus – 1937, 1939 ir 2003 m. – Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė tapo Europos čempione; 1997-aisiais iš Budapešte vykusio senojo žemųjų pirmenybių finalinio etapo čempionių taurę parsivežė šalies moterų krepšinio rinktinė; trejose iš eilės vasaros olimpinėse žaidynėse – 1992, 1996 ir 2000 m. – vyrų krepšinio rinktinė laimėjo bronzos medalius.

Nuo 2011-ųjų Lietuvos krepšinio lygoje (LKL) kartu su pajėgiausiomis šalies vyrų krepšinio komandomis rungtyniauja Pasvalio „Pieno žvaigždžių“ ekipa.

Praėjusio penktadienio popietę Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka pakvietė į susitikimą su komandos treneriu Mantu Šerniumi ir trenerio asistentu, buvusiu garsiu krepšininku, 2003 m. Europos čempionu Dainiumi Šalenga. Atvirojo

Pirmą kartą Mariaus Katiliškio bibliotekoje su krepšinio mėgėjais susitiko „Pieno žvaigždžių“ treneris Mantas Šernius ir trenerio asistentas Dainius Šalenga. Kairėje – renginio vedėjas Gediminas Žardeckas.

tris vyrų krepšinio komandas. Praėjusią vasarą jis po penkerių metų pertraukos antrą kartą stojo prie „Pieno žvaigždžių“ komandos vairo. Praeitą sezoną M. Šernius vadovavo Prienų ekipai ir buvo pripažintas geriausiu LKL sezono treneriu.

Iš Varėnos kilusio D. Šalengos didžiausias trofėjus – 2003 m. Stokholme kartu su šalies krepšinio rinktinė iškovotas Europos čempionato aukso medalis. Krepšininko trofėjų sąrašas – šeši LKL čempionų aukso žiedai ir daugelis kitų apdovanojimų, iš jų ir du Ukrainos krepšinio pirm-

puikią profesionalaus futbolininko karjerą. Ji baigėsi maždaug po trejų metų gavus traumą. „Vis dėlto krepšinis buvo arčiau širdies. Tam įtakos turėjo Šilutėje dirbęs geras šios sporto šakos specialistas Stepas Kairys“, – atviravo „Pieno žvaigždžių“ strategas M. Šernius. Kelyje į profesionalaus trenerio kelią jam neįkainojamos patirties davė pažintis su vienu geriausių krepšinio trenerių Europoje, tuometiu Maskvos CSKA strategu, italų Ettore Messina. Taip pat gerų pamokų gavo ir iš trenerių Antano Sireikos, Kęstučio Kemzūros.

šininko sportinė karjera byloja, kad pasirinkta buvo laiku ir teisingai, nors 18 metų sulaukusiam sportininkui buvo atviri ir šalies rankinio rinktinės vartai. Didesnę rankinio aikštelę iškeitus į mažesnę krepšinio, D. Šalengą persekiojo rankinio šleifas – verždamasis prie varžovų krepšio gana dažnai sužingsniuodavo.

Po atsakymų į klausimus – viktorina

Abu bibliotekos svečiai sulaukė daug klausimų. Kalbėdamas apie trenerio darbo skirtumus moterų ir vyrų komandose, M. Šernius sakė, kad vyrų žaidimas kur kas atleistiškesnis. Moterų krepšinyje nepamatysi efektingų dėjimų į krepšį iš viršaus. Krepšininkės, skirtingai nei vyrai, pernelyg nesikremta dėl neiškovotų medalių ar dėl to, kad nuplaukė svajonę tapti krepšinio „žvaigždėmis“. Anot krepšinio specialisto, toks požiūris nulemtas motinstės instinkto.

Krepšinio strategas tikino, kad treniruodamas komandas stengiasi neišskirti nė vieno žaidėjo ar žaidėjos. Jei vyrų ekipose šis darbo principas niekam nekėlė abejonių, tai moterų komandose būdavo kitaip. Kuriai nors krepšininkei pasirodžius, kad kitai žaidėjai treneris skiria daugiau dėmesio, papildavo skundai. „Dirbdamas su moterų komandomis, išmokau daug psichologinio bendravimo subtilybių, kurios praverčia ir šeimoje. Supratau, kad moterys yra protingesnės už vyrus, nes, būdamos fiziškai silpnesnės, jos evoliuciškai buvo priverstos labiau galvoti, kaip išgyventi ir rūpintis vaikais“, – šypsodamasis pastebėjo treneris M. Šernius, tokiais

samprotavimais pamalonindamas susirinkusias dailiosios lyties atstoves.

D. Šalenga detalai papasakojo apie asistento darbą, pradedant nuo treniruočių plano rengimo, baigiant patarimais treneriui rungtynių metu. Darbo krūvis „Pieno žvaigždėse“ didelis, nes priverstas daryti tai, ką kituose, didesnį biudžetą turinčiuose, klubuose atlieka net keli trenerio asistentai.

Svečiai praskleidė ir žaidėjų rūbinės širmą. Pavyzdžiui, komandos kapitonas Žygimantas Skučas prieš rungtynes mėgsta muzikos terapiją įtampai nuimti – leidžia garsios australų sunkiojo roko grupės AC/DC dainas ar kitus hitus. „Tam, kad į aikštelę krepšininkai įeitų būdami kovinės būsenos“, – šypsodamasis aiškino treneris M. Šernius. Tačiau ne visiems žaidėjams padeda tokia „terapija“. Pavyzdžiui, su psichologinėmis problemomis aikštelėje niekaip nepavyksta susitvarkyti latviui Kristapui Gludičiui. Praėjusį sezoną jungtinėje Estijos ir Latvijos krepšinio lygoje jis taikliausiai atakuodavo krepšį iš tolimų distancijų. Per „Pieno žvaigždžių“ treniruotes latvis meta į krepšį taip pat beveik be klaidų. Deja, per rungtynes vaizdas aikštelėje dažniausiai būna kitoks.

Kalbėdamas apie skaudžią komandos komplektavimo problemą, M. Šernius sakė, kad sunku prikaltinti krepšininkus atvykti į mažą, vos kelis tūkstančius gyventojų turintį provincijos miestelį. „Išsivaizduokite, pavyzdžiui, iš Niujorko į Pasvalį atvykusio Markell'o Johnson'o būseną pirmosiomis dienomis. Aukšto lygio žaidėjus galima būtų privilioti mokant jiems didesnius atlyginimus nei jie verti. Tačiau tai pernelyg didelė prabanga ir klubo biudžetas neleidžia to daryti“, – toliau aiškino „Pieno žvaigždžių“ strategas M. Šernius.

Treneriai paneigė žiniasklaidoje pasirodžiusius pranešimus, kad verslininko Gedimino Žiemelio buriamas naujas Vilniaus krepšinio klubas gali užimti „Pieno žvaigždžių“ vietą.

Susitikimą vainikavo viktorina iš Lietuvos krepšinio istorijos. G. Žardeckas parengė 12 klausimų – tiek, kiek komandoje yra krepšininkų. Pirmieji teisingai atsakiusieji buvo apdovanoti Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) prizais – kalendoriais, žurnalais „Krepšinio namai“, šratinukais su LKF simbolika. Net tris prizus laimėjo vienas ištikimiausių „Pieno žvaigždžių“ komandos gerbėjų girsūdietis Vytautas Avižonis.

Baigiantis renginiui, bibliotekos direktorė Danguolė Abazoriuvienė dėkojo svečiams už įdomų ir turiningą susitikimą. Savo ruožtu bibliotekos vadovei už gražią iniciatyvą paminėti Lietuvos krepšinio šimtmetį padėkojo „Pieno žvaigždžių“ komandos vadybininkė Deimantė Vačiukauskienė.

Aidos GARASTAITĖS nuotr.

Girsūdietis Vytautas Avižonis (dešinėje) pasirodė esąs vienas geriausių Lietuvos krepšinio istorijos žinovų.

jaunimo centro edukacijų erdvėje vykusį renginį vedė krepšinio žinovas, Savivaldybės tarybos narys Gediminas Žardeckas. Prieš daugiau nei du dešimtmečius jo vadovaujama Pasvalio sporto mokyklos krepšinio komanda debiutavo tuometėje šalies krepšinio C lygoje ir taip buvo paskleista žinia, kad pasvaliečiai moka žaisti ne tik rankinį.

Pažintį su sportu pradėjo nuo futbolo ir rankinio

Renginio vedėjas G. Žardeckas susirinkusiems pirmiausia pristatė abiejų svečių nuopelnus Lietuvos krepšiniui. Iš Šilutės kilęs Mantas Šernius yra treniravęs Lietuvos moterų krepšinio rinktinę, dvi moterų ir

nybių nugalėtojo aukso medaliai. „Susikiaičiau, kad per maždaug du dešimtmečius trukusią krepšininko karjerą Dainius žaidė Kauno „Žalgiryje“, taip pat Ispanijoje ir Ukrainoje, iš viso – aštuoniuose klubuose. Tačiau krepšinio istorijoje jis išliks pirmiausia kaip žalios spalvos aprangą vilkintis „Žalgirio“ krepšininkas“, – kalbėjo G. Žardeckas.

Įdomu tai, kad abu krepšinio specialistai savo sportinę karjerą pradėjo ne nuo krepšinio. M. Šernius papasakojo komišką istoriją, kuomet gimtojoje Šilutėje lankydamas krepšinio treniruotes, nuvažiavo į Kauną pasirodyti vienai futbolo komandai. Atlikti fizinio pasirengimo testai jaunam sportininkui pranašavo

D. Šalengos gimtoji Varėna, kaip ir Pasvalys, garsėja rankinio tradicijomis. „O jūs esate garsiausias iš Varėnos krašto kilęs krepšininkas. Kaip čia atsitiko, kad vietoj rankinio atsirado krepšinis?“ – teiravosi G. Žardeckas. „Pieno žvaigždžių“ trenerio asistentas šypstelėjo, kad vaikystėje ir jaunystėje buvo vienas geriausių Varėnos rankininkų. Jis sakė negalįs paaiškinti, kodėl ir kaip įsižiūrėjo simpatija krepšiniui. „Gal dėl to, kad būdamas vaikas kartu su tėvais per televizorių žiūrėdavau Kauno „Žalgirio“ ir Maskvos CSKA rungtynes?“ – spėliojo buvęs garsus krepšininkas. Net septynerius metus rankinį žaidęs Dainius apsisprendė nerti į kitą komandinį žaidimą. Krep-